

ŠIUOLAIKINIO VYRO INDIVIDUALIOS RAIŠKOS GALIMYBĖS ĮVAIZDYJE INTEGRUOJANT PLATĖJANČIO SILUETO DRABUŽIUS

Milda Štrimaitienė, Violeta Dobrovolskienė, Jovita Dargienė
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Menų akademija

V., Pavardė: Violeta Dobrovolskienė
E-paštas: violeta.dobrovolskiene@go.kauko.lt
Institucija: Kauno kolegija
Adresas: A. Mackevičiaus g. 27, LT-44259, Kaunas, Lietuva
Telefono nr.: +370 692800

Tyrimo tikslas. Įvaizdinėje fotosesijoje atspindėti šiuolaikinio vyro individualios raiškos galimybes dėvint platėjančio arba trapecijos silueto aprangą.

Reikšminiai žodžiai: vyro įvaizdis, vyrų emancipacija, belytė apranga

Tyrimo metodai. Istorinio ir šiuolaikinio literatūros konteksto šaltinių aprašomoji analizė, apklausa.

Rezultatai ir / arba išvados. 1. Išanalizavus vyriškojo kostiumo raidą iki XX a. galima teigti, kad sijonas ar tunika buvo kasdieninė vyriškojo kostiumo dalis. Kelnės, kaip išskirtinė vyriško kostiumo dalis atsirado Senovės Romos laikotarpiu (753 m. Pr. Kr. – 476m.), karių tarpe. Vėlesniais, Bizantijos ir Gotikos laikotarpiais išpopuliarėjo išskirtinai tarp vyrų dėl aktyvios fizinės veiklos poreikio, dėl šios priežasties vyrų tunikos trumpėjo, o dėl metų laikų kaitos po jomis būtinos tapo kelnės. XIX a. Prancūzijos revoliucijos metu kelnės galutinai įsigalėjo vakariečio vyro garderobe ir tik po daugiau nei šimtmečio imta svarstyti, kodėl sijonas nebesiejamas su vyrišku įvaizdžiu. Tai, ką dėvi žmonės, daugiau mažiau yra sociokultūrinis reiškinys, kuris priklauso nuo laikmečio kuriame gyvenama.

2. Empirinio tyrimo metu, atlikus respondentų apklausą buvo atskleista, kad inovatyviai mąstančių asmenų - mažuma, sudaro 11%. Šie provokuoja 44% konservatyviai mąstančius oponentus, o 45% respondentų svarstantys asmenys yra linkę toleruoti, t. y. pernelyg nesipriešinti nei vienai, nei kitai kraštutinei nuomonei. Šie rezultatai įrodo, kad Lietuvoje bręsta naujų normų performavimas, rezonuojantis su vakarų kultūroje vykstančiais pokyčiais mados industrijoje ir jos vartojime.

3. Kūrybinio darbo metu visa surinkta ir susisteminta informacija pritaikyta praktiškai - sukurti ir nufotografuoti įvaizdžiai vyro, dėvinčio platėjančio arba tiesaus silueto derinius, neprarandant vyriškumo dėmens. Sukurti drabužių deriniai konkreitiems įvaizdžiams, kurie yra įprasti aktyviems miesto gyventojams. Apranga parinkta kapsulinio garderobo principu, t. y. tarpusavyje derantys drabužiai, klasikinės ar tipinės konstrukcijos, siekiant kuo didesnio atpažįstamumo stebėtojų tarpe, taip mažinant atmetimo reakciją ir skatinant toleranciją. Fotosesijos tikslas šviesti visuomenę ir atskleisti kaip kol kas neįprastas akiai siluetas galėtų integruotis vyro kasdienybėje kuriant jo įvaizdį.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Li Edelkurt savo kalboje VOICES (2017) teigė, kad susiformavo nauja vyro rolė, kuri keičia nusistovėjusias mados taisykles. Jauni vyrai skatinami neužgožti savo emocijų, jausmų. Jie nebeturi pateisinti nepagrįstų visuomenės lūkesčių ir apibendrintų pasakymų „būk vyras“. Atvirksčiai – vyras tampa atliepiantis vaiko globėjas, šį reiškinį analizuoja sociologas Artūras Tereškinas knygoje „Vyrų pasaulis“ (2011). Vyras skatinami drąsiai ir atvirai reikšti savo emocijas ir gilintis į savianalizę. Todėl stebima, kad mados pasaulis tai atspindi sukurdamas didesnę vyriškų drabužių paklausą, atsiranda drabužių prekės ženklai pateikiantys belyčio drabužio koncepciją, siūlančią tuos pačius drabužius visiems, t. y. marškinėlius, švarkus, kelnes, sijonus, tunikas, ir kt. vienodai tinkančius tiek vyrams, tiek moterims. Dar 1938 Amerikiečių dizainerė ir aktyvistė Elizabeth Hawes knygoje *Fashion is Spinach* teigė, kad socialinės normos diktuoja žmogui, ką jis turi dėvėti, nepaisant to, kad drabužis yra nepatogus. Vyras, autorės nuomone, turėtų nusimesti savo kietus kostiumus, ir jaustis bei judėti taip pat laisvai, kaip moteris. Šios prieš beveik šimtmetį egzistavusios problemos bei išsakytos autorės mintys gajos iki šių dienų. Vis daugiau garsių asmenų (pvz. : dizaineris Marc Jacobs, atlikėjas Kanye West, šiais metais Eurovizijos atranką Lietuvoje laimėjęs The roop vokalistas Vaidotas Valiukevičius pasirodymo metu taipogi dėvėjo sijonkelnes) pasirodo viešumoje su juosmenine platėjančio silueto apranga. Vieni siekia šokiruoti vardan populiarumo, kiti persvarsto arba visai atmeta ilgą laiką visuomenėje nusistovėjusius vyriškumo stereotipus.

Rezultatai. Sukurti ir fotografijose užfiksuoti dešimt įvaizdžių. Siekiant sukurti skirtingus vyro įvaizdžius buvo pasirinktos atviros ir uždarnos nuotraukų kompozicijos, skirtingos statiškos ir dinamiškos modelio pozos. Panaudoti laisvo ir trapecinio siluetų aprangos deriniai atspindintys skirtingas dėvėjimo situacijas, kurios išplaukė iš empirinio tyrimo duomenų.

Du deriniai laisvalaikiui mieste dieną (pav. 1 a, b). Deriniai laisvalaikiui mieste vakare (pav. 2 a, b). Deriniai einant į kultūrinius renginius, parodas (pav. 3 a, b). Deriniai einant į pramoginius renginius, koncertus (pav. 4 a, b). Deriniai (pav. 5 a, b) kuomet šalta, sluoksniuoti.

a

b

1 pav. Deriniai laisvalaikiui dieną

a

b

2 pav. Deriniai laisvalaikiui vakare

a

b

3 pav. Deriniai einant į kultūrinius renginius

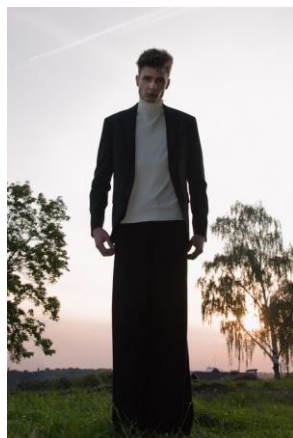

a

b

4 pav. Deriniai einant į pramoginius renginius

a

b

5 pav. Sluoksniuoti deriniai, šaltam orui